

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Odbor životního prostředí
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Č. j.:
JMK 127514/2018

Sp. zn.:
S-JMK 91047/2018 OŽP/Hor

Vyřizuje/linka
Mgr. Horáčková/1535

Brno
18.09.2018

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí, jako věcně a místně příslušný správní orgán ochrany přírody a krajiny ve smyslu ust. § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu ust. § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZOPK) a podle příslušných ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů rozhodl v řízení o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů, vedeném na základě žádosti podané Ing. Janem Jemelkou, Slavíkova 1757/34, 708 00 Ostrava, dat. nar. 01.10.1957, zastupujícím na základě plné moci společnost Brinkman Polska Sp. z o. o., Katowicka 38, 43-100 Tychy, Polsko (dále jen žadatel), pro dovoz, držení a nabízení poddruhu čmeláka zemního (*Bombus terrestris terrestris*) za účelem prodeje, dne 26.07.2018 takto:

Podle ust. § 56 odst. 1 ZOPK se

p o v o l u j e

společnosti Brinkman Polska Sp. z o. o., Katowicka 38, 43-100 Tychy, Polsko,

výjimka ze zákazů a základních podmínek ochrany (§ 50 odst. 2 ZOPK), a to konkrétně pro početně blíže nspecifikované množství jedinců a sídel poddruhu čmelák zemní (*Bombus terrestris terrestris*) pro dovoz, držení a nabízení k prodeji za předpokladu splnění těchto podmínek:

1. Výjimka je povolena výhradně pro společnost Brinkman Polska Sp. z o. o., Katowicka 38, 43-100 Tychy, Polsko.
2. Čmelíny budou nabízeny a prodávány pouze pěstitelům, kteří je budou umísťovat do krytých ploch. Čmeláci nebudou vypouštěni do volné přírody. Držitel výjimky bude o této podmínce zájemce vždy předem informovat.
3. Uměle vytvořená hnízda budou zřizována v souladu s potřebami čmeláků.
4. Na konci každého kalendářního roku platnosti výjimky držitel výjimky nahlásí lokalitu, počet a termín umístěných hnízd.
5. Každoročně budou prováděny a následně zasílány správnímu orgánu namátkové genetické analýzy prodávaných jedinců, aby nedošlo k dodatečnému zanesení nepůvodního poddruhu nebo kříženců.

6. Zdejší orgán ochrany přírody si vyhrazuje právo fyzické kontroly a dodržování podmínek tohoto rozhodnutí kdykoli v průběhu platnosti výjimky.
7. Tato výjimka platí od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do 31.12.2023.

O d ů v o d n ě n í :

Žádost o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů podal Ing. Jan Jemelka, Slavíkova 1757/34, 708 00 Ostrava, dat. nar. 01.10.1957, zastupující na základě plné moci společnost Brinkman Polska Sp. z o. o., Katowicka 38, 43-100 Tychy, Polsko. V žádosti bylo uvedeno, že žadatel hodlá dovážet, držet a nabízet poddruh čmeláka zemního (*Bombus terrestris terrestris*) za účelem prodeje.

K žádosti byla přiložena plná moc a laboratorní certifikát, dokládající, že se jedná o poddruh *Bombus terrestris terrestris*, který je v České republice původním poddruhem čmeláka zemního.

Chovná skupina čmeláků, jejichž potomstvo bude na území Jihomoravského kraje dováženo, pochází z Katalánských Pyrenejí. Předmětné čmelíny budou konstruovány pro vnitřní použití a budou prodávány pouze pěstitelům, kteří je budou umísťovat v krytých plochách. Předpokládá se prodej v objemu 70 až 525 hnízd ročně. Čmeláci nebudou před prodejem drženi v žádném skladu. Jejich držení se bude vztahovat jen k vlastnímu převozu na základě objednávek odběratelů bez přechovávání v ČR.

Se zahájením řízení byli seznámeni další účastníci řízení dle § 71 odst. 3 ZOPK, a to všechny obce ležící v té části území Jihomoravského kraje, na němž krajský úřad vykonává státní správu jako orgán ochrany přírody ve smyslu ZOPK. Jde tedy o celé území kraje kromě velkoplošných a uvnitř nich ležících maloplošných zvláště chráněných území, kde státní správu vykonává příslušné pracoviště Agentury ochrany přírody ČR či správa národního parku, dále kromě maloplošných zvláště chráněných území spadajících do kategorie národních (zde jsou opět příslušná jednotlivá pracoviště Agentury ochrany přírody), a konečně kromě vojenských újezdů, kde výkon státní správy mj. i podle ZOPK přísluší újezdním úřadům.

Dále byl se zahájením řízení seznámen spolek, který projevil zájem o informování o zahajovaných správních řízeních ve věcech ochrany přírody, a to Spolek pro rozvoj venkova, Blatnice pod Svatým Antonínkem 223, 696 71 Blatnice pod Svatým Antonínkem.

V daném termínu se spolek k účasti v řízení nepřihlásil, nemá tudíž postavení účastníka řízení.

Čmeláci rodu *Bombus* jsou zvláště chráněnými druhy živočichů podle ust. § 48 zákona a v příloze III vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení ZOPK, jsou zařazeny do kategorie druhů „ohrožené“.

Zájem o čmeláky roste v celé Evropě. Čmeláci jsou na rozdíl od včel aktivní již při nižších teplotách okolo 8 °C. Zvyšují podíl opylených plodů o desítky procent a mají také mnoho výhod, které dovolují využívání např. ve sklenících a fóliovnících. Významně zvyšují výnosy plodů ve fóliovnících nebo umožňují dokonalé prokřížení mezi rostlinami v rámci vybraných souborů v různých šlechtitelských programech. V České republice byl doposud zaznamenán výskyt 38 druhů čmeláků a pačmeláků, současně zahrnovaných do rodu *Bombus*. Čmelák zemní (*Bombus terrestris*) je v Evropě hojně rozšířený druh, který ve svém původním areálu vytváří 9 subspecií, jež jsou přizpůsobeny místním podmínkám a liší se i svým chováním. V ČR se vyskytuje poddruh *B. terrestris terrestris*, který je dle doloženého laboratorního certifikátu předmětem

žádosti. Zanesení nepůvodních poddruhů či jedinců nejasného genetického původu do volné přírody by znamenalo velké riziko pro naši faunu.

Je nutné, aby si žadatel opatřil výjimku z ochranných podmínek stanovených v § 50 ZOPK, dále je nutno naplnit pro povolení výjimky podmínku danou ust. § 56 odst. 1 ZOPK., tj. výjimku lze povolit v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody.

Veřejný zájem správní orgán spatřuje ve zvýšení výnosů pěstitelů zeleniny v Jihomoravském kraji a uspokojení poptávky trhu po opylovačích zemědělských kultur pěstovaných na krytých plochách. Vzhledem k tomu, že prodávání jedinci nebudou vypouštěni do volné přírody, neohrozí populace místních čmeláků. Dále budou každoročně prováděny namátkové genetické analýzy prodáváných jedinců, které minimalizují případná rizika zavlečení nepůvodních poddruhů či kříženců do volné přírody.

Z uvedeného vyplývá, že zájem na podpoře výnosů místních zemědělských pěstitelů v tomto případě převažuje nad zájmem ochrany přírody a zákonná podmínka pro udělení výjimky je tak naplněna.

Správní orgán neshledal důvody, které by bránily povolení výjimky, shledal však účelným povolení výjimky omezit splněním podmínek, které jsou uvedeny ve výroku tohoto rozhodnutí v bodech 1 – 7. Vliv záměru na populaci předmětného zvláště chráněného poddruhu tak bude eliminován.

Především se jedná o podmínku umístování prodáváných hnízd do krytých ploch. Čmeláci nebudou vypouštěni do volné přírody. Držitel výjimky bude o této podmínce zájemce vždy předem informovat. Tímto se minimalizuje riziko zanesení dovezených jedinců do volné přírody. Přestože se tedy jedná dle certifikátu o náš původní poddruh, není žádoucí jeho zavlečení do volné přírody. Proto orgán ochrany přírody trvá na tom, aby byl každý zájemce předem informován o tomto riziku a nutnosti dodržení umístění kupovaných hnízd do krytých ploch. Dále správní orgán stanovil podmínku nahlásit na konci každého kalendářního roku platnosti výjimky lokalitu, počet a termín umístěných hnízd a každoročně provádět a následně zasílat správnímu orgánu namátkové genetické analýzy prodáváných jedinců, aby nedošlo k dodatečnému zanesení nepůvodního poddruhu nebo kříženců do chovu (byť i neúmyslnému). Uměle vytvořená hnízda budou zřizována v souladu s potřebami čmeláků. Zdejší orgán ochrany přírody si vyhradil právo fyzické kontroly dodržování podmínek tohoto rozhodnutí kdykoli v průběhu platnosti výjimky a zároveň se rozhodl omezit platnost výjimky do 31.12.2023.

Vzhledem ke skutečnostem uvedeným výše, rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání k Ministerstvu životního prostředí ČR podáním u Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno. Odvolání se podává v takovém počtu stejnopisů, aby každý účastník dostal jeden stejnopis a jedno vyhotovení zůstalo správnímu orgánu.

Ing. František Havíř v. r.
vedoucí odboru

Za správnost vyhotovení: Mgr. Žaneta Horáčková

Rozdělovník:

1. Ing. Jan Jemelka, Slavíkova 1757/34, 708 00 Ostrava (DS)
2. Obce na území Jihomoravského kraje s výjimkou obcí Malá Vrbka (okres Hodonín), Nová Lhota (okres Hodonín), Ostrov u Macochy (okres Blansko), Radějov (okres Hodonín), Rudice (okres Blansko) a Suchov (okres Hodonín) (DS)

Na vědomí:

3. Česká inspekce životního prostředí, OI Brno, Lieberzeitova 14, 614 00 Brno (DS)